

Отже, на нашу думку, основними складовими економічної безпеки страхового ринку є такі: фінансова, інноваційно-інвестиційна, кадрова, соціальна, інформаційна та екологічна.

Список використаних джерел

1. Dell’Atti S., Sylos Labini S., Nyenno, I. Matrix forecasting to investigate the capital efficiency of the insurance market: Case of Italy. Journal of Governance & Regulation. 2020. № 9(3). Pp. 72-83. URL: <http://doi.org/10.22495/jgrv9i3art5>
2. Страховий ринок України у контексті сталого розвитку: монографія / О.В. Козьменко. Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2008. 350 с.
3. Underwriting earth/ The restorative potential of nature-positive insurance. 2024. URL: <https://www2.deloitte.com/us/en/pages/financial-services/articles/environmental-impacts-on-insurance.html>
4. Schanz Kai-Uwe. The Role of Insurance in Promoting Social Sustainability. 2022. November. URL: https://www.genevaassociation.org/sites/default/files/2022-11/social_sustainability_report.pdf

Д’яченко І.М.,
здобувач ступеня доктор філософії (PhD)
кафедри банківської справи та страхування,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Науковий керівник – к.е.н., доцент, професор кафедри банківської справи
та страхування Кривошлик Т.Д.

РИЗИКОВЕ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН

Життя сповнене подій, на які не завжди можливо вплинути — це хвороби, війни, нещасні випадки, смерть. Ці події виникають непередбачувано, і часто до них немає готовності — ні моральної, ні фінансової. Саме тому важливу роль відіграє ризикове страхування життя, покликане зменшити фінансове навантаження та сприяти подоланню наслідків таких ситуацій. Це надзвичайно важливий інструмент фінансового захисту громадян, який дає можливість знизити ризики та забезпечити фінансову стабільність у разі непередбачуваних обставин, що можуть суттєво вплинути на життя та добробут громадян.

Ризикове страхування життя є типом страхування, при якому страхувальник сплачує внески, а страховик забезпечує страховий захист у разі діагностування хвороб, отримання травм, втрати життя або інвалідності за певних обставин, передбаченими програмами страхування. У разі, якщо протягом дії договору не станеться страхового випадку, сплачені внески не підлягають поверненню. Це страхування не передбачає накопичення коштів і є, за своєю суттю, формою короткострокового фінансового захисту.

Ризикове страхування життя суттєво відрізняється від накопичувального страхування життя і має низку характерних особливостей (табл. 1).

Таблиця 1 – Особливості ризикового страхування життя

Особливість	Сутність
Фокус виключно на страховому захисті	• договори обслуговують потреби виключно у страховому захисті, не торкаючись інвестиційних інтересів страхувальників;
Мінімальне накопичення коштів	• не передбачає накопичення коштів, основна мета — фінансовий захист у разі настання страхових подій;
Страхова виплата при настанні події	• виплата здійснюється тільки у випадку настання страхового випадку, такого як смерть чи інвалідність;
Низька вартість	• премії зазвичай є нижчими порівняно з іншими видами страхування, оскільки не передбачають накопичення;
Цільове призначення	• забезпечення фінансової підтримки для близьких або сім'ї на випадок непередбачених обставин;
Фокус на певних ризиках	• договори страхування можуть бути спеціалізованими на покритті певних ризиків (смерть, інвалідність, критичні хвороби).

Джерело: складено автором

Характерною рисою ризикового страхування життя є те, що страхувальник (або вигодонабувач) може отримати виплати, які значно перевищують вартість самої страхової послуги. Так, наприклад, за інформацією СК «TAS Life», вартість страхування за ризиковою програмою може починатися від 150 грн на місяць при страховій сумі 50 000 грн. Клієнт може оплатити лише 150 грн і отримати травму внаслідок нещасного випадку, виплата за яку може скласти до 15 000 грн [1].

До інших переваг ризикового страхування життя варто віднести такі:

1) фінансовий захист родини у разі втрати годувальника або інших непередбачених нещасних випадків;

2) у ряді випадків виступає обов'язковою умовою для отримання іпотеки або кредиту [2];

3) невисокий розмір страхового внеску у порівнянні з страховою виплатою;

4) психологічний спокій страхувальника та впевненість у майбутньому.

Разом із перевагами, ризикове страхування життя має й специфічні характеристики, що відрізняють його від накопичувального, зокрема такі:

– відсутність повернення коштів - якщо протягом дії договору не настає страховий випадок, сплачені внески не повертаються;

– зростання страхових внесків з віком - вартість договору зростає зі збільшенням віку, що може зробити страхування менш доступним у майбутньому;

– обмежений обсяг страхового покриття - деякі договори передбачають виплату тільки в разі певних ризиків, не охоплюючи ширший спектр життєвих обставин;

– можливі відмови у страховій виплаті – у разі порушення умов договору або наявності виключень (наприклад, самогубство, участь у військових діях) страховик може відмовити у виплаті;

– не створює фінансового капіталу – на відміну від накопичувального страхування, не формує довгострокових заощаджень або інвестицій.

Показово, що упродовж останніх років, нині важких для України, ринок страхування не лише зберіг стабільність, а й свідчить про поступове зростання, зокрема в напрямі страхування воєнних ризиків. Проте варто зауважити, що рівень довіри до фінансових інституцій, у тому числі страхових компаній, залишається низьким. Здебільшого громадяни, на жаль, і досі віддають перевагу «зберіганню коштів під подушкою» замість того, щоб інвестувати у власний захист і майбутнє. Рівень охоплення страхуванням життя в Україні становить менше 10 %, тоді як у сусідніх країнах — понад 50 % [3]. Це свідчить про необхідність підвищення фінансової грамотності населення та популяризації доступних і дієвих механізмів захисту, до чого мають активно долучатися й страхові компанії, зосереджуючи зусилля на просвітницькій діяльності, підвищенні прозорості своїх продуктів і зміцненні довіри серед споживачів.

Таким чином, ризикове страхування життя є ефективним і відносно доступним інструментом для забезпечення фінансової підтримки громадян в критичних і непередбачуваних ситуаціях. Незважаючи на відсутність накопичувальної складової, цей тип страхування забезпечує короткостроковий, але надійний фінансовий захист для страхувальника та його родини. Його розвиток є важливою складовою підвищення рівня фінансової безпеки громадян і довіри до страхового ринку в цілому.

Список використаних джерел

1. Страхування життя. Веб-сайт страхової компанії «ТАС life». URL: <https://taslife.com.ua/question/yaki-riznovydy-strahuvannya-zhyttya-isnuyt>
2. Мін'юст пояснив, у яких випадках страхування є обов'язковим. URL: <https://sud.ua/uk/news/ukraine/307435-minyust-obyasnil-v-kakikh-sluchayakh-strakhovanie-obyazatelno>
3. Гроші на лікування, пенсію та освіту дітям: страхування життя і все, чого ви могли про нього не знати. URL: <https://rubryka.com/article/strahuvannya-zhyttya-pid-chas-vijny/>

Зоря С.П.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Полтавський державний аграрний університет

Потапенко Б.І.,

студентка ОПП «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
другого (магістерського) рівня вищої освіти, 1 курс,
Полтавський державний аграрний університет

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Страхова діяльність є важливою складовою фінансової системи кожної країни. Від ефективного управління фінансовими результатами страховиків залежить їх стабільність, надійність виконання зобов'язань перед клієнтами, а